

regionaal historisch centrum limburg

Ondernemingsplan 2018



Sint Pieterstraat 7
6211 JM Maastricht
T + 31(0) 43 328 55 00
F + 31(0) 43 325 56 40
www.rhcl.nl - info@rhcl.nl

Inhoudsopgave

1 Algemeen	1
1.1 Doorontwikkeling	1
2 Kerntaken van het RHCL	2
2.1 Digitale Duurzaamheid 2018	2
3 Beleidsvoornemens	3
3.1 Advies en Toezicht	3
3.2 Particuliere Archieven	4
3.3 Archiefbeheer & Toegankelijk Maken	4
3.4 e-Archief	7
3.5 Dienstverlening en Publieksbereik	8
4 Financiële Paragraaf / Begroting 2018	9
4.1 Algemeen	9
4.2 Ontwerpbegroting 2018	10

1 Algemeen

" 'Eén overheid' in dienstverlening en uitvoering naar en voor burgers en bedrijven, dat is wat verdere digitalisering van de overheid kan bewerkstelligen. Digitalisering is daarmee een opdracht aan de overheden gezamenlijk; het is een interbestuurlijke verantwoordelijkheid; de ontwikkeling en besluitvorming zal door gemeenten, rijk en andere overheden hand-in-hand moeten worden opgepakt. "

Uit : rapport van de studiegroep informatiesamenleving en overheid (2017)

1.1 Doorontwikkeling

De topprioriteit voor het RHCL blijft ook in 2018 de doorontwikkeling op de **Digitale Duurzaamheid** en de daarmee samenhangende realisatie van het nationale e-Depot voor (overheids-)archieven en het accent op publieksdienstverlening. Bewustwording en urgentie voor de bij ons aangesloten overheden en ook voor de particuliere bruikleengevers zijn daarbij kernbegrippen.

Aan het RHC zijn diverse werkzaamheden, taken en bevoegdheden overgedragen door de rijksoverheid en de gemeente Maastricht (Gemeenschappelijke Regeling) op het terrein van archiefbeheer. Een nieuwe en nog verder te ontwikkelen taak is beheer en opslag van digitale archiefbescheiden. Ten aanzien van het Rijk werd deze taak in 2017 uitgevoerd in het kader van het Programma Digitale Taken Rijk (DTR) dat door het Nationale Archief en de decentrale RHC's gezamenlijk werd opgepakt. De inhoud van dat programma zetten we voort in 2018. Het Rijk heeft hiertoe extra middelen toegekend aan de RHC's.

De overheid is op alle bestuurslagen in omvorming naar zaakgericht (digitaal) werken en E-overheid. Dat heeft gevolgen voor de neerslag van overheidshandelen in digitale archivering. Deze omvorming zal de komende jaren zijn beslag moeten krijgen bij het RHC Limburg en bij de (aangesloten) gemeenten, de provincie Limburg (indien zij blijven aansluiten bij de rijksprogrammering) en de Rijksinstellingen in Limburg die zijn aangesloten bij het RHCL. Dat betekent aanscherping van doelen, systeem- en werkprocessen. Het heeft ook gevolgen voor personeelssamenstelling en borgen van (nieuwe) expertise.



2 Kerntaken van het RHCL

Het RHCL maakt een transitie door met focus op zowel beheer van analoge archieven als naar modern informatiemanagement. We versterken als een publieksgerichte organisatie op het gebied van duurzame dienstverlening. Het "Oud Archief en het Duurzaam Informatiebeheer" vormen in samenhang de kerntaken van het RHCL.

2.1 Digitale Duurzaamheid 2018

2.1.1 Digitale Duurzaamheid Overheidsinformatie: e-Depot

Er is urgentie gemoeid met de zorg voor duurzaam informatiebeheer en de realisatie van de 2^e fase van het e-Depot (pilot) traject bij de gemeente Maastricht. Één van de grootste uitdagingen is het duurzaam raadpleegbaar houden van digitaal archief. Bij uitbreiding is dit ook een uitdaging voor het garanderen van de openbaarheid van bestuur en op langere termijn de mogelijkheid om nog aan historisch onderzoek te kunnen voldoen.

In 2017 werd de e-Depot tenant RHC Limburg in samenwerking met het Nationaal Archief uitgerold en de pilot bij de gemeente Maastricht een 2^e fase binnengeleid. In 2018 zal afronding van deze fase aan de orde zijn en structurele implementatie van het e-Depot worden opgepakt.

2.1.2 'Limburgs e-Depot'

De Provincie Limburg heeft tot eind 2013 het initiatief genomen om een verkenning uit te voeren naar een strategische agenda voor digitale (informatie- en archief-) duurzaamheid in Limburg. Deze ontwikkeling is (nog) niet verder voortgezet en tevens heeft de provincie besloten vanwege bestuurlijke heroverwegingen ook geen pilotproject tot implementatie van het nationale e-Depot te starten. Voor 2018 worden vooralsnog geen wijzigingen in dit beleidsstandpunt voorzien.



3 Beleidsvoornemens

3.1 Advies en Toezicht

3.1.1 Acquisitie van archieven & collecties, toezicht niet-overgedragen archieven, relatiebeheer

Het doel is in 2018 te komen tot een **regionale archieforganisatie** (Zuid-Limburg) op basis van de wettelijke archieftaken. Toetreden tot de Gemeenschappelijke Regeling RHC Limburg staat open voor lagere overheden (Gemeenten, Provincie, Waterschap en overige GR of overheidsorganisaties).

Ingevolge de Archiefwet 1995 wordt door de gemeentearchivaris toezicht uitgeoefend op het beheer van de archiefbescheiden van de gemeente Maastricht, Gemeente Eijsden-Margraten, gemeente Valkenburg en gemeente Vaals, voor zover deze (nog) niet zijn overgebracht naar de gemeentelijke archiefbewaarplaats: de depots in het gebouw van het RHC Limburg. Ook openbare lichamen, waarvan Maastricht de centrumgemeente vormt, vallen onder dit archieftoezicht.

Ingevolge de Archiefwet 1995 wordt door de provinciearchivaris toezicht uitgeoefend op het beheer van de archiefbescheiden van de Provincie Limburg voor zover deze (nog) niet zijn overgebracht naar de provinciale archiefbewaarplaats: de depots in het gebouw van het RHC Limburg. Ook openbare lichamen, waarvan de Provincie onderdeel vormt, vallen onder dit archieftoezicht.

In 2018 wordt de nieuwe inspectiemethode toegepast.

Vanuit de inspectietaak zijn medewerkers van het RHC Limburg actief betrokken bij de werkzaamheden van de organisatie-onderdelen, die belast zijn met de vorming en het beheer van de administratie. In de praktijk betreft dit toezicht een voortdurend proces van overleg en advies over tal van onderwerpen met betrekking tot de informatiehuishouding. In dit kader hebben de gemeente Maastricht en het RHC Limburg een Strategisch Informatie Overleg (SIO) dat is uitgegroeid tot een structureel ambtelijk overleg met als taak de besluitvorming op het gebied van de informatiehuishouding binnen de gemeente Maastricht voor te bereiden en te regisseren. Bovendien zal worden deelgenomen aan de werkgroep zaakgericht werken binnen de gemeente Maastricht, mede van belang voor een succesvolle aansluiting op het toekomstige e-Depot.

In 2018 zal bijzondere aandacht besteed worden aan het verder implementeren van die zaken die op basis van het KPI- verslag van de gemeenten aandacht behoeven.

In 2018 wordt ondersteuning verleend aan de gemeente Valkenburg a/d Geul op basis van de DVO of na toetreding op basis van de Gemeenschappelijke Regeling. Hiertoe zullen alle voorbereidingen gaan plaatsvinden.

De dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Eijsden-Margraten, die voorziet in het beheer en de beschikbaarstelling van de archieven van deze gemeente door het RHC Limburg, regelt het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden. In verband met dit archieftoezicht is de gemeentearchivaris van Maastricht tevens benoemd tot archivaris van de gemeente Eijsden-Margraten en de gemeente Vaals. In 2018 wordt ondersteuning verleend aan de gemeente op basis van de DVO of na toetreding op basis van de Gemeenschappelijke Regeling. Hiertoe zullen alle voorbereidingen gaan plaatsvinden.

Het toezicht op de niet-overgedragen archieven van de rijksinstellingen geschiedt door de landelijke Erfgoedinspectie, als onderdeel van het ministerie van OCW. Vanuit het RHC Limburg ligt de bemoeienis met deze instellingen met name op het vlak van het relatiebeheer: betrokkenheid vooral gericht op de feitelijke overdracht van bestanden en bewustwording duurzaam informatiebeheer en management.

De acquisitie van archieven vindt, wat betreft de overheidsarchieven, plaats binnen de kaders van de Archiefwet 1995. De overdracht door de overheid van analoge archieven laat op dit moment geen grote achterstanden zien en verloopt conform de wettelijke overbrengingstermijn van 20 jaar. De overgang naar digitale informatiestromen bij de gemeenten en de provincie zal in de nabije toekomst een andere wijze van werken met zich meebrengen waarbij vroegtijdig overbrengen naar het e-Depot het doel is.

In 2018 is naar verwachting overbrenging van archieven van de gemeenten Maastricht en Eijsden-Margraten en het Rijk te verwachten. Concreet gaat het in het laatste geval om archieven van kantongerechten nog ca. 200 meter, afkomstig van de Rechtbank Limburg en zijn geen meters te verwachten van de Politiearchieven.

Sinds een paar jaar wordt door het Rijk een landelijk project uitgevoerd om omvangrijke archiefachterstanden uit de periode 1975-2005 weg te werken. Welke archiefbestanden hiervan bestemd zijn voor het RHC Limburg is pas bekend als de bewerking door archiefbeweringsorganisatie Doc-Direkt is afgerond en het betreffende archief gereed is voor overdracht. Hierdoor is een goede planning van de acquisitie niet altijd mogelijk en is er geen volledig beeld van de toekomstige aanwas van de rijkscollectie. Bovendien heeft de gang van zaken consequenties voor het depotbeheer. Via het Relatiebeheerdersoverleg Nationaal Archief - RHC's, waarin het RHC Limburg vertegenwoordigd is, zal getracht worden meer zicht te krijgen op de meerjarenplanning van Doc-Direkt.

Ingevolge de Archiefwet 1995 wordt door de provinciearchivaris toezicht uitgeoefend op het beheer van de archiefbescheiden van de provincie Limburg, voor zover deze (nog) niet zijn overgebracht naar de provinciale archiefbewaarplaats: de depots in het gebouw van het RHC Limburg. Ook openbare lichamen, waar de provincie aan deelneemt, vallen onder dit archieftoezicht.

Vanuit de inspectietaak behoort de provinciearchivaris actief betrokken te zijn bij de werkzaamheden van de organisatie-onderdelen, die belast zijn met de vorming en het beheer van de administratie. De provincie heeft geen innovatie-agenda met het RHCL opgesteld. De DVO loopt onverkort door in 2018.

De toezichthoudende taken van de provincie op de lagere overheid is niet (meer) belegd bij het RHC Limburg.

3.2 Particuliere Archieven

Acquisitie van particuliere archieven blijft noodzakelijk omdat het archivalisch historisch erfgoed niet alleen van de overheid zelf afkomstig is. Alles acquireren kan niet vanwege de aanzienlijke beheerskosten voor elk archief. Selectief acquireren van 'sleutel'-organisaties is dan ook noodzakelijk.

Archief dat in aanmerking komt moet in principe voldoen aan de voorwaarden die Archiefwet ook stelt: Ouder dan 20 jaar, overbrenging in goede en geordende staat, overbrenging op basis van schenking of desnoods langdurige bruikleen (25 jr.).

Vrijwel altijd zal een particulier archief zich bij overbrenging niet in goede en geordende staat bevinden. Het RHCL berekent kosten om dat te verwezenlijken.

Concrete verwerving van grote particuliere archieven is op dit moment niet voorspelbaar.

De Provincie Limburg subsidieert het SHCL voor de aquisitie en beheer van particuliere archieven. Ook voor 2018 staat op de bestuurlijke agenda dat het SHCL deze taken in samenwerking of overdracht kan uitvoeren met het RHCL opdat het reeds lang beoogde Historisch Centrum Limburg kan worden gevormd. De Erfgoednota van de Provincie Limburg geldt ook in 2018.

3.3 Archiefbeheer en toegankelijk maken

3.3.1 Materieel beheer en depotbeheer

Ondanks de omschakeling naar de nieuwe digitale archiveringswereld blijft aan de basis voorlopig nog de papieren werkelijkheid een feit.

3.3.2 Herverpakken en etiketteren

Het bewaken van een goede fysieke toestand van deze archieven is een permanent proces. De bewaarcondities zijn in het algemeen goed. Het herverpakken naar zuurvrije omslagen en archiefdozen en het voorzien van etiketten met codering is een basisvoorwaarde voor een goed archiefbeheer. In 2018 worden de lopende projecten voortgezet.

Omdat een deel van de totale archiefcollectie nog niet in de meest optimale omstandigheden is opgeborgen en toegankelijk is gemaakt, zijn in het meerjarenbeleidsplan alle noden en prioriteiten in kaart te gebracht. Dit moet leiden tot uitvoering van het depot- en archiefbewerkingsplan, waarin gelijktijdig wordt opgenomen in welke delen van de archiefcollectie er nog kan worden geselecteerd en vernietigd, waar inventarisatie en materiële zorg nodig is.

3.3.3 Restauratie

Het RHC Limburg heeft de ambitie om deel te blijven nemen aan het conserveringsprogramma Metamorfoze, een Nationaal Programma voor het Behoud van het Papieren Erfgoed. Hiermee kunnen restauratieopdrachten voor 70 procent van de totale kosten worden gefinancierd. De volgende twee projecten worden in 2018 afgerond:

- Kruissherren Maastricht (14.D023) 1438-1800, 10 m – 304 charters
- Raadsverdragen Maastricht (Indivieze Raad) (20.001A) 1580-1795

Aan interne restauratie wordt verder gewerkt aan het restaureren, sealen en fotograferen van charters. Hiernaast blijft het restaureren van (losse, papieren) archiefstukken een werkproces in de organisatie dat constant wordt uitgevoerd. Restauratie van archief vloeit voort uit de lopende inventarisatieprojecten (zie hieronder), uit consultatie van archieven door bezoekers in de studiezaal en uit presentatiedoelinden waarbij archiefmateriaal wordt gebruikt. Ten slotte blijft aandacht en zorg voor het conserveren van uitzonderlijke objecten in maatverpakkingen.

3.3.4 Quarantainedepot en periodieke depotmeting

Het RHC Limburg beschikt over een tussendepot waar archieven in quarantaine geplaatst worden voorafgaande aan de definitieve opberging. Hiermee kan aantasting (schimmels, fungi, of gedierte) van andere archieven worden vermeden. Tot op heden werd het quarantainedepot niet volledig benut. Het is de doelstelling om in de toekomst optimaal gebruik te maken van deze mogelijkheid. Parallel hieraan wordt een traject opgestart om periodiek meting te laten verrichten naar schimmels e.a. in de depotruimten. Voorts blijft ook het optimaal schoonhouden van de depots een vast onderdeel van het schoonhouden van het gebouw.



3.3.5 Toegankelijk Maken: inventarisatieprojecten

- Brabantse Commissarissen-Deciseurs (20.091B) 16^e eeuw-1794

Voortgang van de inventarisatiewerkzaamheden, 5 strekkende meter (einde voorzien 2019).

- WieWasWie Indicering registers van de Burgerlijke Stand (12.001-12.129; 12.130) 1795-1970

Door een grote groep vrijwilligers, onder coördinatie van een vaste medewerker, worden sinds 1999 alle akten van de burgerlijke stand Limburg nader ontsloten. Alle gegevens behorende bij een geboorte-, huwelijks- of overlijdensakte worden in databases ingevoerd en door middel van de eigen website (www.rhcl.nl / www.archieven.nl) en het landelijke platform www.wiewaswie.nl aan het publiek getoond en doorzoekbaar gemaakt.

Het nader toegankelijk maken van de akten loopt in 2018 onverminderd door:

- Geboorten Limburgse gemeenten: t/m 1922
- Huwelijken Limburgse gemeenten: t/m 1945
- Overlijdens Limburgse gemeenten: t/m 1970

- Indicering Memories van Successie

Parallel aan het indiceringswerk van de Burgerlijke Stand werkt een groep vrijwilligers aan het nader toegankelijk maken van de Memories van Successie, voor de periode t/m 1960.

- Project Domeingoederen

Het verwerken van de affiches van de verkoop van Domeingoederen over de jaren 1797-1813, Frans Archief (03.01) in een database. De zgn. Domeingoederen zijn door de Franse Republiek in het Departement Nedermaas geconfisqueerde bezittingen van vooral kerkelijke organisaties. De affiches, soms een meter hoog, zullen digitaal ter beschikking worden gesteld. Met deze nadere toegang kan onder andere geselecteerd worden op persoonsnaam, plaatsnaam, soort van de goederen en toponiemen. Daarnaast is allerlei kwantificeerbaar onderzoek mogelijk, zoals de berekening van de oppervlakte van de voormalige kloostergoederen in het Departement van de Nedermaas. In 2018 zal ook gewerkt worden aan de affiches van de verkoop van de voormalige gemeentegoederen uit 1813.

- Bijzondere projecten in 2018

- Inventarisatie Archief Domaniale Mijn en Maastricht- Akense spoorlijn op projectbasis met subsidie van de Stichting tot Behoud van de Mijn historie
- Oorkondenboek Limburg
- Oorlogsbronnen Limburg

Behalve bovenstaande indiceringstaken blijven tal van vrijwilligers – onder begeleiding van professionele archivariissen – aan de slag met het maken van nadere toegangen op bepaalde onderdelen van de archiefcollectie, waaronder:

- 'proclamaties' van het Brabants Hooggerecht Brabants Hooggerecht (BHG) te Maastricht (20.086A) 1565-1792; proclamaties' van het Luiks Hooggerecht (LHG) te Maastricht (20.087B) 1542-1795;
- de minuutakten van de Notariële archieven (09.001) 19^e eeuw;
- Project 'Stenen Archief', Fotocollectie Joodse grafzerken Limburg, gemeenschappelijk digitaliseringsproject van het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap en Akevoth (Dutch Jewish Genealogical Data Base).

3.4 E-Archief

3.4.1 Visie e-Archief RHCL

In 2018 wordt uitvoering gegeven aan de strategische speerpunten uit de **Visie e-Archief RHCL** (2016). De doelstellingen zijn hierbij:

- Het inrichten van integraal digitaal beheer van de collectie en toekomstig digitaal gevormd archief
- Het verbeteren van het gebruiksgemak door de online doorzoekbaarheid van archieven en collecties te optimaliseren
- Het aanbieden van archieven en collecties als open data.

Om hieraan te voldoen wordt in 2018 concreet gewerkt aan:

3.4.2 Mais-Flexis en Databeheer

Het project "Collectie Beheer Systeem (CBS) op orde wordt in 2018 voortgezet. Belangrijkste resultaten zijn het op orde krijgen van een juiste registratie en beschrijvingen en het nader toegankelijk maken van de onder RHCL-beheer vallende collecties en archieven. Hierdoor wordt de vindbaarheid van archieven vergroot en de data en metadata van archieven (bijv. inventarissen) klaar gemaakt om te kunnen voldoen aan moderne principes zoals 'Open Data' en de uitwisseling met andere websites zoals het Archives Portal Europe.

In dit project worden achterstanden in de toegankelijkheid van de archiefcollectie – tot op zekere hoogte of m.a.w. waar snelle winst te halen valt – weggewerkt. Omvangrijke inventarisatiewerkzaamheden vallen buiten de scope.

3.4.3 Scanprojecten

Scanprojecten	Aantal m1	Aantal scans
Burgerlijke Stand in Limburg	100 m	500000
Bouwvergunningen Maastricht	75 m	375000
Notarieel archief Maastricht	25 m	125000
Archieven van het Bisdome Roermond	15 m	75000
Doop-, trouw- en begraafregisters in Limburg	10 m	50000

3.4.4 Digitaliseren eigen collectie volgens Scanning on Demand

In een routine van één keer per maand wordt één meter archief van kleinere collectieonderdelen via een derde partij gescand.

3.4.5 Beeldbank - topografisch-Historische Atlas en fotocollectie

Het beschrijven van de historisch-topografische atlas, kaarten, prenten en foto's kent voortzetting. Tekeningen, prenten en foto's worden beschreven, gedigitaliseerd en ingelezen in het collectieregistratiesysteem Atlantis en getoond in de beeldbank. Atlantis wordt momenteel vanwege de leverancier DeventIT verder doorontwikkeld. Bekeken zal worden welke onderdelen in 2018 van de doorontwikkeling ingebed kunnen worden in het RHCL. Eén van de elementen uit de e-Archiefvisie is nagaan of het niet mogelijk is en op welke wijze het huidige applicatielandschap voor het beheer van archieven en collecties vereenvoudigd zou kunnen worden.

3.5 Dienstverlening en publieksbereik

In 2018 wordt uitvoering gegeven aan de realisatie en uitvoering van de nieuwe **visie Publieksdienstverlening Perspectief 2020 (2016)**. Evenals in voorgaande jaren hebben de ontwikkelingen ten aanzien van de dienstverlening vooral plaats op het vlak van de digitale on-line beschikbaarstelling, die er na verloop van tijd toe moet leiden dat steeds minder originele stukken in de studiezaal worden aangevraagd en een veel groter publieksbereik plaats gaat vinden. Speerpunt in 2018 wordt de realisatie van een **virtuele studiezaal**. De gevolgen van de implementatie van het e-Depot voor de beschikbaarstelling worden in deze ontwikkeling meegenomen en het is de bedoeling dat ook een bestelmodule van de archief- en de beeldbank tot stand komt.

Intussen vindt – zoals hierboven gemeld - voortzetting plaats van de digitalisering van de recentere registers van de burgerlijke stand via de Mormonen en van de Maastrichtse bevolkingsregisters via crowdsourcing. Tevens wordt verder gewerkt aan het toegankelijk maken van de burgerlijke stand in WieWasWie en aan de digitale beschikbaarstelling van beeldmateriaal via de beeldbank.

3.5.1 Projecten Maastricht

De samenwerking met de Universiteitsbibliotheek Maastricht en de Stadsbibliotheek van het Centre Ceramique Maastricht wordt voortgezet.

3.5.2 Website

De website is met behoud van de uitstraling van het oorspronkelijke ontwerp, qua functionaliteit grondig gemoderniseerd in de afgelopen jaren. Deze zal dan ook een pregnantere plaats innemen dan voorgaande jaren, niet alleen als toegang tot de virtuele studiezaal, maar ook als communicatiemiddel naar het publiek toe en in toenemende mate ook naar de zorgdragers van archieven. In combinatie hiermee kan nu ook meer worden ingezet op communicatie via de sociale media.



4 Financiële paragraaf / Begroting 2018

4.1 Algemeen

4.1.1 Verbonden partijen

1. Er is een openbaar lichaam, Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL), gevestigd in de gemeente Maastricht.
2. Het Regionaal Historisch Centrum Limburg is ingesteld met het doel de belangen van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (de minister) en de gemeente Maastricht (de gemeente) bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de provincie Limburg en in de gemeentelijke archiefbewaarplaats van de gemeente in gezamenlijkheid te behartigen.
3. Aan het Regionaal Historisch Centrum Limburg zijn daartoe de navolgende werkzaamheden, taken en bevoegdheden van de minister en de gemeente opgedragen:
 - a. de beheerstaken, te onderscheiden in het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden en collecties die berusten in de in het tweede lid genoemde archiefbewaarplaatsen;
 - b. de taken en bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 15, derde lid, 16, tweede lid, 17, 18, 20, 26, tweede lid, 31 en 32 van de Archiefwet 1995;
 - c. het adviseren en het doen van voorstellen aan de minister en de gemeente over de taken en bevoegdheden, die door de minister of de gemeente worden uitgevoerd ingevolge de artikelen 5, 6, 7, 8, 12, 13, 15, eerste en tweede lid, 30 en 32, tweede lid, van de Archiefwet 1995;
 - d. het verrichten van door de minister of de gemeente opgedragen andere taken die verband houden met de behartiging van de belangen, bedoeld in het tweede lid.
4. Het Regionaal Historisch Centrum Limburg voert bij de behartiging van de belangen, bedoeld in het tweede lid, het archiefbeleid van de minister en de gemeente mede uit.
5. De minister en de gemeente kunnen gezamenlijk algemene aanwijzingen geven omtrent de wijze waarop het Regionaal Historisch Centrum Limburg de belangen, bedoeld in het tweede lid, behartigt.
6. De minister en de raad van de gemeente dragen er zorg voor dat het openbaar lichaam te allen tijde beschikt over voldoende middelen om zijn verplichtingen te voldoen. Dit met inachtneming van artikel 16, achtste lid.

4.1.2 Financiering

1. De voor de uitvoering van deze regeling ter beschikking te stellen middelen worden verschaft door de minister en de raad van de gemeente door het verstrekken van jaarlijkse bijdragen op basis van een goedgekeurde begroting. Bij de aanvang van het Regionaal Historisch Centrum Limburg luiden de bijdragen, vanwege de minister en de raad van de gemeente, zoals vastgesteld in de bijlage bij deze regeling.
2. De bijdrage van de minister wordt jaarlijks aangepast in verband met de ontwikkeling van lonen en prijzen met een percentage, zoals dit door de minister in de loop van het begrotingsjaar voor het geheel van zijn bijdrage wordt vastgesteld. De bijdrage van de gemeente wordt aangepast overeenkomstig de systematiek die door de gemeente gehanteerd wordt voor gesubsidieerde professionele instellingen.
3. Het Regionaal Historisch Centrum Limburg kan bij de vaststelling van de begroting een percentage opnemen als voorlopige raming van het door de minister vast te stellen percentage, bedoeld in het tweede lid.
4. Bij de start van het Regionaal Historisch Centrum Limburg en voor de uitvoering van deze regeling zijn door de verschillende partners (Rijk en Gemeente) vermogensbestanddelen ingebracht waarover nadere afspraken zijn gemaakt.
5. De minister en de raad van de gemeente kunnen, al dan niet gezamenlijk, de te verstrekken bijdragen wijzigen in relatie tot de taken van het Regionaal Historisch Centrum

Limburg.

6. De huurovereenkomst binnen de staat (Rijksarchiefdienst-Rijksgebouwendienst) is met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze regeling omgezet in een huurovereenkomst tussen het Regionaal Historisch Centrum Limburg en de Rijksgebouwendienst. Voor zover mogelijk worden de voorwaarden uit de aanvankelijke huurovereenkomst gerespecteerd en overgenomen in de vervangende overeenkomst.
7. De bijdrage wordt verleend onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 4:34, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.
8. Indien de minister of de gemeente een bijzondere taak opdragen als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel d, waarvan de kosten niet zijn op te vangen in de begroting, wordt daarvoor door de opdrachtgever in aanvulling op de jaarlijkse bijdrage een tevoren overeengekomen vergoeding betaald.

4.1.3 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie financieel beheer (waaronder administratieve organisatie en de interne controle) en facilitaire dienstverlening (waaronder huisvesting). Deze taken zijn ondergebracht bij Bureau Facilitaire Ondersteuning.

In algemene zin streeft het RHCL naar kostenbeheersing door zoveel mogelijk samen te werken met gemeentelijke en andere verwante instellingen.

Wat betreft zowel omvang als daarmee samenhangende kosten ter zake extra activiteiten ten behoeve van de implementatie van het e-depot is voorshands geen adequate inschatting te maken. In verband hiermee wordt derhalve nadrukkelijk vermeld, dat in de exploitatie-begroting 2018 met te verwachten extra kosten e-depot geen rekening is gehouden, hetgeen niet wegneemt dat ongetwijfeld extra kosten e-depot zullen opdoemen, welke alsdan de exploitatierekeningen van toekomstige jaren extra zullen belasten c.q. in mindering komen op opgebouwd eigen vermogen (beschikbare reserves).

Voorts is in de exploitatiebegroting 2018 geen rekening gehouden met een nog te maken inhaalslag wat betreft digitalisering (scannen) van archieven en de daarmee verbonden kosten, van welke kosten eveneens voorshands geen adequate inschatting kan worden gemaakt.

4.1.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Het onderhoud van het gebouw gebeurt conform de voorschriften van het ministerie van BZK.

4.2 Ontwerpbegroting 2018

4.2.1 Exploitatiebegroting 2018

Uitgangspunten:

- Algemeen

De in de exploitatiebegroting 2018 opgenomen baten en lasten zijn gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de begroting bekende historische financiële en overige gegevens, alsmede een inschatting van de voor het jaar 2018 te verwachten wijzigingen op grond van algemene omstandigheden (prijsindex e.d.) en/of bijzondere omstandigheden.

De exploitatiebegroting 2018 betreft uitsluitend RHCL, dus zonder SHCL en dus zonder rekening te houden met een nadere samenwerking (fusie) tussen RHCL en SHCL anders dan de reeds en vooralsnog bestaande samenwerking/inhuizing overeenkomstig de samenwerkingsovereenkomst van 1 juni 2007, destijds effectief ingaande 1 juli 2008.

Aangezien reeds in 2013 duidelijk werd dat de bij de samenwerkingsovereenkomst van 1 juni 2007 beoogde nadere samenwerking in de vorm van een fusie RHCL/SHCL uitgesloten moet worden geacht vanwege de juridisch – financieel ongelijke constructie tussen de Gemeenschappelijke Regeling RHC Limburg en de private stichting SHCL is RHCL van oordeel, dat de samenwerkingsovereenkomst met SHCL moet worden opgebroken en ingrijpend dient

te worden herzien, met name ook wat betreft de door SHCL jaarlijks te leveren financiële bijdrage. Overleg tussen RHCL en SHCL hieromtrent is sedertdien gaande, echter wat betreft aard en omvang van herziening van financiële en andere afspraken is vooralsnog geen overeenstemming bereikt, zodat in de exploitatie-begroting 2018 vooralsnog is uitgegaan van een financiële vereffening op basis van de samenwerkingsovereenkomst van 1 juni 2007.

- Specifiek

De exploitatiebegroting 2018 geeft een sluitende begroting te zien tegenover een exploitatietekort wat betreft het daaraan voorafgaande jaar 2017. Het begroot exploitatiesaldo 2018 bedraagt € 0. Het begroot exploitatiesaldo 2017 volgens de ter vergelijking opgenomen exploitatiebegroting 2017 bedraagt negatief € 16.500.

Bij de exploitatiebegroting 2018 en het daaruit blijkende sluitende exploitatiesaldo 2018 ad € 0 wordt met nadruk gewezen op onderstaande posten en de daarbij gegeven nadere uiteenzetting als volgt:

BATEN

In de exploitatiebegroting 2018 werden, uitgaande van het algemeen geldende voorzichtigheidsprincipe zoals dat overigens immer en voor alle posten in de exploitatiebegroting toepasselijk is, onderstaande met name genoemde baten 2018 begroot als volgt:

- Bijdrage Rijk : begroot op het bedrag van de door het Rijk voor het jaar 2017 vastgestelde bevoorschotting, verhoogd met een voor de jaren 2017 en 2018 geschatte indexering (jaarlijks 1%), terwijl voorts in de begrootte bijdrage Rijk 2018 mede is begrepen een incidentele bijdrage Rijk inzake DTR-taken te bedrage van € 155.000;
- Bijdrage Gemeente : begroot op het bedrag van de door de Gemeente vastgestelde bijdrage voor het jaar 2016, verhoogd met een voor de jaren 2017 en 2018 geschatte indexering (jaarlijks 1%);
- Vergoeding Provincie : begroot op het bedrag van de uit de dienstverlenings-overeenkomst met de Provincie voortvloeiende vergoeding voor het jaar 2016, conform jaarvergoeding en indexering volgens dienstverleningsovereenkomst, verhoogd met een voor de jaren 2017 en 2018 geschatte indexering (jaarlijks 1%);
- Huurbijdragen (Rijk) : begroot op het bedrag van de door het Rijk voor het jaar 2017 vastgestelde bevoorschotting, verhoogd met een voor de jaren 2017 en 2018 geschatte indexering overeenkomstig de voor het 2017 en 2018 toegepaste geschatte indexering huur gebouwen (jaarlijks 1%).

LASTEN

- personele lasten / opbouw voorziening WW-verplichtingen en besteding DTR-gelden:

Wat betreft de vanaf 2005 jaarlijks op te bouwen voorziening WW-verplichtingen werd destijds besloten deze opbouw, behoudens in geval dat deze voorziening voortijdig zou moeten worden aangesproken, vooralsnog te maximeren op 5 jaar, zodat alsdan met ingang van 2010 als zodanig geen dotaties meer ten gunste van deze voorziening / ten laste van de exploitatie zouden worden gebracht. In het ondernemingsplan 2018 is ervan uitgegaan dat de voorziening WW-verplichtingen niet zal worden aangesproken, zodat ten laste van de exploitatiebegroting 2018, evenals 2017, géén bedrag voor dotatie voorziening WW-verplichtingen werd gebracht.

Wat betreft de onder de baten in de bijdrage Rijk 2018 begrepen incidentele bijdrage DTR-gelden 2018 ad € 155.000 wordt vermeld dat, wat betreft de besteding van deze gelden in 2018, voor € 80.000 is begrepen in de post personele lasten.

- directe materiële lasten / projectgelden:

In de exploitatiebegroting 2018 is onder de directe materiële lasten / projecten voor een bedrag ad € 129.000 voorzien voor aan diverse projecten te besteden gelden, waarvan € 75.000 betrekking heeft op besteding van incidentele bijdrage Rijk 2018 inzake DTR-gelden.

Wat betreft de overige projectgelden ad € 54.000 staat de besteding in zoverre niet vast, dat voor de beoogde projecten niet op voorhand verplichtingen zijn aangegaan, zodat binnen het in de exploitatiebegroting opgenomen bedrag aan projectgelden het bestedingsdoel/project kan worden gewijzigd of, op grond van financiële overwegingen, van de besteding zelfs geheel of gedeeltelijk kan worden afgezien.

- indirecte materiële lasten / huisvestingslasten:

De hoogte van de huurprijs voor gebouwen zoals die door het Ministerie van BZK / RGD aan RHCL in rekening wordt gebracht is gebaseerd op een huurprijsmethode zoals die is voorgeschreven in een ministeriële regeling van 17 december 2007, volgens welke huurprijsmethode de hoogte van de huurprijs, bij verlenging na afloop van de afgesproken looptijd, wordt verlaagd. In verband hiermee is ingaande 1 januari 2014 sprake van een aanzienlijke huurverlaging. Gelijk met deze huurverlaging is er het voornemen van de Minister van OC&W de verantwoordelijkheid van het onderhoud van de gebouwen over te dragen van het Rijk naar desbetreffende instellingen, waartoe mogelijk ook RHCL behoort. Aangezien dit laatste nog onderwerp van overleg is tussen ministerie en instellingen is, mede in verband met bestaande onzekerheden waar het betreft voor welk onderhoud en tot welke omvang en kosten instellingen verantwoordelijkheid dragen en dus risico lopen, onder de indirecte materiële lasten / huisvestingslasten, vanaf 2014, naast de jaarlijkse (lagere) huur, jaarlijks een dotatie aan de post 'voorziening groot onderhoud gebouwen' opgenomen voor het verschil tussen de jaarlijkse huurbijdrage en de jaarlijkse (lagere) huur.

- overige lasten / buitengewone lasten:

In de exploitatiebegroting 2018 is, evenals in de exploitatiebegroting 2017, onder de overige lasten / buitengewone lasten een bedrag ad € 25.000 voor onvoorzien opgenomen, waarmee eventuele kleine schommelingen in het begroot exploitatiesaldo als gevolg van lagere baten of hogere lasten dan oorspronkelijk begroot kunnen worden opgevangen, zonder dat het oorspronkelijk begroot exploitatiesaldo voor dergelijke kleine schommelingen aanpassing behoeft.

De in deze ontwerpbegroting 2018 opgenomen exploitatiebegroting 2018, met de ter vergelijking uit de ontwerpbegroting 2017 overgenomen exploitatiebegroting 2017, luidt als volgt:

Exploitatiebegroting	2018	2017
BATEN		
I Algemene baten		
- Rijksbijdrage	1.114.000	1.096.500
- Bijdrage Gemeente Maastricht	902.000	895.000
- Vergoeding Provincie Limburg	411.500	409.000
- Huurbijdrage	2.329.000	2.314.000
- Incidentele rijksbijdrage	155.000	0
- BTW-compensatiefonds	49.000	49.000
- Bijdrage SHCL ivm inhuizing	67.000	68.000
- Bijdrage SHCL ivm inhuizing (aanvullend)	18.000	21.000
Subtotaal algemene baten	5.045.500	4.852.500
II Directe baten		
- Publieksinkomsten/reguliere inkomsten	10.500	14.250
- Doelsubsidies en sponsorbijdragen	0	0
- Zakelijke dienstverlening en leveringen	57.500	23.000
- Depotverhuur en detachering personeel	111.500	110.000
- Overige directe baten	0	0
Subtotaal directe baten	179.500	147.250
III Overige baten		
- Rentebaten	0	500
- Vrijval uit voorzieningen:		
- afkoop huurverplichtingen	47.200	47.250
- aanpassen huurvergoeding	3.800	0
- Overige baten	0	0
Subtotaal overige baten	51.000	47.750
Totaal baten	5.276.000	5.047.500
LASTEN		
I Personele lasten		
- Salarissen en sociale lasten	1.862.000	1.737.000
- Overige salariskosten	132.500	145.500
- Overige personele lasten	26.000	30.000
Subtotaal personele lasten	2.020.500	1.912.500
I I Directe materiële lasten		
- Kosten collectiebeheer	20.500	19.000
- Kosten dienstverleningspakket	30.500	32.500
- Kosten overige producten publieksbereik	7.000	7.000
- Projectgelden	129.000	50.000
Subtotaal directe materiële lasten	187.000	108.500
III Huisvestingslasten		
- Huur gebouwen	948.000	957.000
- Voorziening groot onderhoud gebouwen	1.381.000	1.357.000
- Exploitatiekosten gebouwen	235.000	251.500
IV Organisatie- en overheadkosten		
- Bestuurskosten	1.000	2.000
- Overige organisatiekosten	372.000	368.000
V Kapitaalslasten		
- Rentekosten	6.500	7.500
- Afschrijvingen incl. boekresultaten	100.000	75.000
Subtotaal indirecte materiële kosten	3.043.500	3.018.000
VI Overige lasten		
- Dotaties aan voorzieningen	0	0
- Buitengewone lasten	25.000	25.000
Subtotaal overige lasten	25.000	25.000
Totale lasten	5.276.000	5.064.000
EXPLOITATIESALDO	0	-16.500

4.2.2 Weerstandsvermogen

Algemeen

Het weerstandsvermogen van de organisatie betreft de mate waarin de organisatie in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid zou moeten worden aangepast. Het weerstandsvermogen van de organisatie heeft aldus betrekking op de relatie tussen enerzijds de weerstandscapaciteit van de organisatie en, anderzijds, alle niet voorzienbare risico's welke van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de organisatie kan onder andere afgeleid worden uit de solvabiliteitspositie en de liquiditeitspositie van de organisatie, waarbij de solvabiliteit een weergave is van de weerstandscapaciteit van de organisatie voor de lange termijn (> 1 jaar) en de liquiditeit een weergave is van de weerstandscapaciteit van de organisatie voor de korte termijn (< 1 jaar).

- Solvabiliteit

De solvabiliteit, de mate waarin de organisatie in staat is tegenvallers op lange termijn op te vangen, hangt samen met de beschikbaarheid van eigen vermogen (kapitaal en opgebouwde reserves) en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal ofwel ratio.

De solvabiliteitsratio wordt als volgt berekend: Eigen vermogen ÷ Totaal vermogen.

De solvabiliteitspositie wordt als gezond beoordeeld bij een solvabiliteitsratio van > 0.

De solvabiliteit ultimo 2016 volgens de laatstelijk opgemaakte jaarrekening 2016 is positief en daarmee ook de solvabiliteitsratio ultimo 2016, namelijk 0,11 positief (ultimo 2015: 0,09 positief).

Volgens de in het onderhavige ondernemingsplan 2018 opgenomen exploitatiebegrotingen 2018 en 2017 bedraagt het begroot exploitatiesaldo respectievelijk een exploitatiesaldo ad € 0 en een exploitatietekort ad € 16.500, terwijl voorts is te verwachten dat bestemmings-reserves en bestemmingsfondsen, ultimo 2016 groot rond € 142.000, in de jaren 2018 en 2017 volledig zullen worden besteed zodat, uitgaande van het positief eigen vermogen van RHCL ultimo 2016 ad rond € 704.000 volgens de laatstelijk opgemaakte jaarrekening 2016, het eigen vermogen ultimo 2018 wordt begroot op positief € 545.000 en ultimo 2018 derhalve eveneens sprake zal zijn van een positieve solvabiliteit / solvabiliteitsratio.

- Liquiditeit

De liquiditeit, de mate waarin de organisatie in staat is tegenvallers op korte termijn op te vangen, hangt samen met de beschikbaarheid van afdoende vlottende middelen (vlottende activa) om aan de kortlopende verplichtingen (vlottende passiva) te voldoen en wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal of ratio.

De liquiditeitsratio wordt als volgt berekend: Vlottende activa ÷ Vlottende passiva.

De liquiditeitspositie wordt als gezond beoordeeld bij een liquiditeitsratio van > 1.

De liquiditeitsratio ultimo 2016 volgens de laatstelijk opgemaakte jaarrekening 2016 bedraagt 12,20 (ultimo 2015: 8,41).

Uitgaande van de som van eerdergenoemde begrootte exploitatiesaldi 2018 en 2017, per saldo een exploitatietekort ad € 16.500, en de daaruit af te leiden som aan desalniettemin positieve cash-flows voor genoemde jaren, zal het ultimo 2016 positieve verschil tussen vlottende activa en vlottende passiva ad € 5.707.000 ultimo 2017 zijn toegenomen met € 1.123.000 tot € 6.830.000 en, gelet op de exploitatiebegroting 2018, ook ultimo 2018 een ruim positief verschil zal resteren tussen vlottende activa en vlottende passiva zodat naar verwachting sprake zal zijn van een bij voortduring alleszins gezonde liquiditeit. Ten aanzien van de aanzienlijke toename van de liquiditeitspositie wordt overigens opgemerkt, dat deze voornamelijk voortkomt uit de toename van liquiditeiten voortvloeiende uit de jaarlijkse dotaties

aan de voorziening groot onderhoud gebouwen, samenhangende met de huurverlaging gebouwen wegens stelselwijziging ingaande 2013.

4.2.3 Risicoparagraaf

In artikel 15 van het Besluit Comptabiliteitsvoorschriften 1995 wordt het begrip risico gedefinieerd als het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen.

Het gaat daarbij in algemene zin om:

- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken.
- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

De risico's wat betreft RHCL betreffen:

- Risico's van bovengemiddeld ziekteverzuim van personeel aangezien het Regionaal Historisch Centrum Limburg eigen risico drager is. Mocht dit optreden, dan zal dit leiden tot stijgende kosten ten behoeve van vervanging;
- Niet verzekerde c.q. niet te verzekeren risico's uit hoofde van aansprakelijkheid en uitgesloten omstandigheden (zoals overstroming, aardbeving etc.);
- Bezuinigingen in zowel rijks- als gemeentemiddelen kunnen ertoe leiden dat het Regionaal Historisch Centrum Limburg een aantal werkzaamheden niet meer kan uitvoeren;
- Risico's van mogelijke wachtgeldverplichtingen, n.l. indien en voor zover dergelijke verplichtingen op enig moment (nog) niet of (nog) slechts in onvoldoende mate zouden kunnen worden bestreden uit de omvang van de daartoe op enig moment opgebouwde voorziening WW-verplichtingen. Deze voorziening wordt sedert 2005 opgebouwd uit jaarlijkse dotaties ten laste van de exploitatierekening, gebaseerd op het bedrag van de jaarlijks "bespaarde" WW-premies, met een maximum van 5 jaar;
- Risico's van bovengemiddelde kostenstijgingen, met name wat betreft voor de organisatie onvermijdbare en niet of nauwelijks beïnvloedbare of beheersbare kosten zoals bijvoorbeeld de kosten van huisvesting en daaronder mede begrepen energiekosten;